

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 grudnia 1962 r.

w sprawie zasad i trybu uznawania lekarzy za specjalistów.

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 28 października 1950 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. z 1950 r. Nr 50, poz. 458 i Nr 53, poz. 489 oraz z 1956 r. Nr 12, poz. 61) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

1) „Studium”:

- a) Studium Sanitarно-Higieniczne Akademii Medycznej w Warszawie — w odniesieniu do specjalizacji w zakresie poszczególnych dziedzin higieny, mikrobiologii oraz epidemiologii lub
- b) Studium Doskonalenia Lekarzy Akademii Medycznej w Warszawie — w odniesieniu do specjalizacji w zakresie pozostałych dziedzin medycyny.

2) „właściwy wydział zdrowia i opieki społecznej” — wydział zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), w którym jest zarejestrowany lekarz odbywający staż specjalizacyjny albo ubiegający się o dopuszczenie do egzaminu w celu uzyskania tytułu specjalisty bądź o uznanie za specjalistę bez egzaminu,

3) „właściwy specjalista wojewódzki” — specjalistę wojewódzkiego właściwego ze względu na dziedzinę medycyny, w zakresie której lekarz odbywa staż specjalizacyjny, oraz ze względu na miejsce odbywania tego stażu.

2. Przepisy zarządzenia dotyczące właściwego specjalisty wojewódzkiego stosuje się odpowiednio:

- 1) do właściwego specjalisty krajowego lub dyrektora instytutu naukowo-badawczego — w odniesieniu do dziedzin medycyny, dla których nie został ustanowiony specjalista wojewódzki,
- 2) do miejscowo właściwego wojewódzkiego inspektora sanitarnego (inspektora sanitarnego dla miasta wyłączonego z województwa) — w odniesieniu do poszczególnych dziedzin higieny, mikrobiologii i epidemiologii,
- 3) do Kierownika Katedry Organizacji Ochrony Zdrowia — Studium Doskonalenia Lekarzy — w odniesieniu do organizacji ochrony zdrowia,
- 4) do kierownika właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej działającego w porozumieniu z przewodniczącym zespołu specjalistów wojewódzkich — w odniesieniu do specjalności, dla których nie został powołany specjalista wojewódzki ani specjalista krajowy, z wyjątkiem wymienionych w pkt 2 i 3.

§ 2. 1. Specjalizacja z zastrzeżeniem przepisu ust. 4 jest dwustopniowa i obejmuje następujące dziedziny medycyny:

A. w zakresie I stopnia — higiena ogólna i epidemiologia,

B. w zakresie I i II stopnia:

- 1) analityka lekarska,
- 2) anatomia patologiczna,
- 3) anestezjologia,
- 4) chirurgia,
- 5) chirurgia dziecięca,
- 6) chirurgia ortopedyczna,
- 7) choroby płuc,

- 8) choroby wewnętrzne,
- 9) choroby zakaźne,
- 10) dermatologia i wenerologia,
- 11) higiena szkolna,
- 12) laryngologia,
- 13) medycyna fizykalna i balneoklimatologia,
- 14) medycyna ogólna,
- 15) medycyna przemysłowa,
- 16) medycyna sądowa,
- 17) mikrobiologia,
- 18) neurologia,
- 19) okulistyka,
- 20) pediatria,
- 21) położnictwo i ginekologia,
- 22) psychiatria,
- 23) radiologia,
- 24) radioterapia,
- 25) rehabilitacja w chorobach narządu ruchu,

C. w zakresie II stopnia:

- 1) epidemiologia — po uzyskaniu specjalizacji I stopnia w dziedzinie higieny ogólnej i epidemiologii lub po uzyskaniu specjalizacji I stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych lub pediatrii,
- 2) choroby płuc u dzieci — po uzyskaniu specjalizacji I stopnia w dziedzinie pediatrii lub w dziedzinie chorób płuc,
- 3) higiena — po uzyskaniu specjalizacji I stopnia w dziedzinie higieny ogólnej i epidemiologii bądź w jednej z dziedzin medycyny klinicznej lub w dziedzinie medycyny przemysłowej,
- 4) urologia — po uzyskaniu specjalizacji I stopnia w dziedzinie chirurgii.

2. Staż specjalizacyjny w zakresie II stopnia w dziedzinach chorób płuc i chorób zakaźnych może odbywać się również po uzyskaniu I stopnia specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych.

3. Staż specjalizacyjny w zakresie II stopnia w dziedzinie chirurgii ortopedycznej można odbywać również po uzyskaniu I stopnia specjalizacji w dziedzinie chirurgii.

4. Specjalizacja w dziedzinie neurochirurgii i organizacji ochrony zdrowia jest jednostopniowa.

§ 3. 1. Uznanie lekarza za specjalistę następuje na podstawie egzaminu, złożonego w trybie określonym w zarządzeniu, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej.

2. Celem egzaminu na specjalistę jest sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności praktycznych i wiadomości teoretycznych przewidzianych w programie ustalonym dla danej dziedziny medycyny przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.

§ 4. Do egzaminu na specjalistę I stopnia lub na specjalistę przy specjalizacji jednostopniowej może przystąpić lekarz, który odbył staż specjalizacyjny wymagany dla danej dziedziny medycyny oraz uzyskał zaliczenie tego stażu.

§ 5. 1. Za staż specjalizacyjny uważa się pracę lekarza w wymiarze pełnego etatu po uzyskaniu prawa samodzielnego wykonywania zawodu, jeżeli praca ta była wykonywana:

- 1) pod kierunkiem specjalisty II stopnia,
- 2) w warunkach umożliwiających nabycie znajomości teoretycznej i praktycznej danej dziedziny medycyny w zakresie ustalonym w programie.

2. Jako staż specjalizacyjny może być zaliczony okres szkolenia odbytego w ramach wolontariatu.

3. Jako staż specjalizacyjny poprzedzający egzamin na specjalistę I stopnia może być zaliczona praca lekarza w wymiarze pełnego etatu po uzyskaniu prawa samodzielnego wykonywania zawodu, jeżeli:

- 1) lekarz w ramach tej pracy udzielał świadczeń w dziedzinie medycyny, w której zamierza uzyskać tytuł specjalisty przez okres wymagany dla danej specjalności,
- 2) przed podjęciem tego zatrudnienia odbył przeszkolenie w zakresie przewidzianym w programie specjalizacji na kursie zorganizowanym przez Studium lub w zakładzie wskazanym przez Studium oraz
- 3) przed złożeniem wniosku o zaliczenie stażu odbył przeszkolenie weryfikacyjne w Studium lub w zakładzie wskazanym przez Studium.

§ 6. 1. Staż specjalizacyjny zalicza właściwy specjalista wojewódzki na wniosek kierownika specjalizacji (§ 10), a w przypadku określonym w § 5 ust. 3 pkt 3 — kierownik szkolenia weryfikacyjnego po zasięgnięciu opinii organu właściwego do spraw zdrowia prezydium rady narodowej, sprawującego bezpośredni nadzór nad zakładem zatrudniającym lekarza odbywającego staż specjalizacyjny.

2. Zaliczenie stażu specjalizacyjnego może nastąpić, jeżeli:

- 1) lekarz w okresie swojej pracy wykazał się nienaganną postawą wobec swych obowiązków zawodowych,
- 2) przebieg pracy lekarza wskazuje, że opanował on wiadomości teoretyczne przewidziane w programie oraz
- 3) lekarz wykazał znajomość praktyczną danej dziedziny medycyny, wykonując określoną pracę pod nadzorem właściwego specjalisty wojewódzkiego i kierownika specjalizacji, a w przypadku określonym w § 5 ust. 3 pkt 3 — pod nadzorem kierownika szkolenia weryfikacyjnego.

3. Zaliczenie stażu specjalizacyjnego może być uzależnione od przepracowania dodatkowego okresu w warunkach określonych przez zaliczającego staż.

§ 7. 1. Do egzaminu w zakresie II stopnia specjalizacji może przystąpić lekarz spełniający warunki określone w § 5 ust. 1, który uzyskał I stopień specjalizacji w danej dziedzinie medycyny, a jeżeli chodzi o lekarza ubiegającego się o tytuł specjalisty II stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej — również lekarz będący specjalistą I stopnia w jednej z klinicznych dziedzin medycyny.

2. Przepisy § 6 stosuje się odpowiednio.

§ 8. W przypadku niezaliczenia stażu zainteresowany lekarz może w ciągu 14 dni od otrzymania decyzji odwołać się do kierownika właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej, który ostatecznie rozstrzyga sprawę na podstawie opinii zespołu specjalistów wojewódzkich.

§ 9. 1. Okresy stażu specjalizacyjnego dla dziedzin medycyny określonych w § 2, włączając w to okresy urlopów wypoczynkowych, wynoszą:

A. przy specjalizacji dwustopniowej:

	w zakresie I stopnia miesiące	w zakresie II stopnia miesiące
1	2	3
1) analityka lekarska	36	24
2) anatomia patologiczna	24	36
3) anestezjologia	24	36
4) chirurgia	36	48
5) chirurgia dziecięca	36	36
6) chirurgia ortopedyczna	36	48
7) choroby płuc	24	24
8) choroby wewnętrzne	36	36
9) choroby zakaźne	24	36
10) choroby płuc u dzieci	—	36
11) dermatologia i wenerologia	24	36
12) epidemiologia	—	36
13) higiena	—	36
14) higiena ogólna i epidemiologia	36	—
15) higiena szkolna	24	36
16) laryngologia	24	36
17) medycyna fizykalna i balneoklimatologia	24	24
18) medycyna ogólna	36	36
19) medycyna przemysłowa	24	36
20) medycyna sądowa	36	36
21) mikrobiologia	36	24
22) neurologia	36	36
23) okulistyka	24	36
24) pediatria	36	36
25) położnictwo i ginekologia	36	36
26) psychiatria	36	24
27) radiologia	36	36
28) radioterapia	36	24
29) rehabilitacja w chorobach narządu ruchu	36	24
30) urologia	—	48

B. przy specjalizacji jednostopniowej w dziedzinie:

- 1) neurochirurgii — 84 miesiące,
- 2) organizacji ochrony zdrowia — 48 miesięcy.

2. Okresy stażu specjalizacyjnego przewidziane w ust. 1 mogą być dla wolontariuszy odpowiednio przedłużone przez właściwego specjalistę wojewódzkiego na wniosek kierownika specjalizacji przy uwzględnieniu wymiaru godzin, jaki lekarz przeznaczą na szkolenie w ramach wolontariatu.

3. Okres stażu specjalizacyjnego w zakresie I stopnia w dziedzinie pediatrii dla lekarzy, którzy ukończyli kierunek pediatryczny studiów medycznych, wynosi 18 miesięcy.

4. Okres stażu specjalizacyjnego w zakresie I stopnia w higienie i epidemiologii dla lekarzy, którzy ukończyli kierunek sanitarno-higieniczny studiów medycznych, wynosi 18 miesięcy.

5. Okres stażu specjalizacyjnego w zakresie I stopnia medycyny ogólnej dla lekarzy, którzy przystąpią do egzaminu na specjalistę w terminie do dnia 31 grudnia 1967 r., wynosi 24 miesiące.

6. Okres stażu specjalizacyjnego w zakresie organizacji ochrony zdrowia dla lekarzy, którzy przystąpią do egzaminu na specjalistę w terminie do dnia 31 grudnia 1967 r., wynosi 36 miesięcy.

7. Lekarzowi będącemu specjalistą II stopnia, który zamierza uzyskać tytuł specjalisty w nowej dziedzinie medycyny, kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej na wniosek właściwego specjalisty wojewódzkiego może zaliczyć do wymaganego stażu specjalizacyjnego niektóre okresy pracy odbyte w związku z uzyskaniem poprzedniej specjalizacji, jeżeli praca ta odpowiadała programowi nowej specjalizacji.

8. Przy zaliczaniu stażu specjalizacyjnego okresy przewidziane w ustępach poprzedzających mogą być przedłużone, jeżeli okaże się to konieczne ze względu na przebieg pracy lekarza.

§ 10. Właściwy wydział zdrowia i opieki społecznej na wniosek kierownika specjalizacji ułatwia lekarzowi uzupełnienie przygotowania przewidzianego w programie specjalizacji, jeżeli w zakładzie, w którym lekarz jest zatrudniony w wymiarze pełnego etatu, nie jest to możliwe.

§ 11. 1. Kierownikiem specjalizacji lekarza zakładu lecznictwa otwartego jest ordynator oddziału odpowiedzialnej specjalności najbliższego szpitala położonego w tej samej miejscowości, w pozostałych zaś przypadkach — kierownik komórki organizacyjnej, w której lekarz odbywa staż specjalizacyjny.

2. W przypadku gdy kierownik komórki określonej w ust. 1 nie jest specjalistą II stopnia bądź gdy w danej miejscowości nie ma szpitala, kierownika specjalizacji wyznacza kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej na wniosek właściwego specjalisty wojewódzkiego.

3. Pracą lekarza, uzupełniającego wiadomości w przypadku określonym w § 10, kieruje specjalista II stopnia, zwany kierownikiem stażu uzupełniającego. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 12. 1. Lekarz odbywający staż specjalizacyjny jest obowiązany:

- 1) brać udział w posiedzeniach naukowych w miejscu odbywania stażu specjalizacyjnego, odpowiadających kierunkowi specjalizacji, a także w posiedzeniach towarzyszących lekarskich,
- 2) opracować po jednej pracy poglądowej z danej dziedziny medycyny na każdym stopniu odbywanej specjalizacji, a w przypadku specjalizacji jednostopniowej — dwie takie prace,
- 3) opracować co najmniej jeden referat lub pokaz przypadku w czasie odbywania stażu specjalizacyjnego na drugi stopień lub stażu specjalizacji jednostopniowej,

4) opanować znajomość jednego języka obcego w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie piśmiennictwa naukowego — w czasie stażu specjalizacyjnego na I stopień oraz opanować w tymże stopniu drugi język obcy — w czasie stażu na II stopień lub stażu przy specjalizacji jednostopniowej.

2. Jednym z języków obcych, o których mowa w ust. 1 pkt 4, powinien być język rosyjski, a drugim — jeden z języków zachodnioeuropejskich o szerokim zastosowaniu.

3. Lekarz odbywający staż w zakresie medycyny ogólnej w okresie do dnia 1 stycznia 1967 r. może przystąpić do egzaminu na specjalistę II stopnia, jeżeli posiada znajomość tylko jednego języka obcego.

§ 13. 1. Kierownik specjalizacji jest odpowiedzialny za zorganizowanie pracy lekarza, odbywającego staż specjalizacyjny, w sposób umożliwiający nabycie przez niego przygotowania przewidzianego w programie specjalizacji.

2. W szczególności do obowiązków kierownika specjalizacji należy:

- 1) ustalenie szczegółowego planu zajęć lekarza odbywającego staż specjalizacyjny i nadzór nad realizacją przez lekarza tego planu,
- 2) wskazanie potrzebnego piśmiennictwa,
- 3) sprawdzenie stopnia opanowania przez lekarza umiejętności praktycznych i wiadomości teoretycznych, w zasadzie po ukończeniu poszczególnych działów stażu, nie rzadziej jednak niż co 6 miesięcy,
- 4) obecność przy egzaminie na specjalistę, jeżeli istotne powody nie stoją temu na przeszkodzie.

§ 14. Do kierownika stażu uzupełniającego (§ 11 ust. 3) stosuje się odpowiednio przepisy § 13, z tym że ocenę stopnia opanowania przez lekarza nabytych wiadomości przekazuje on kierownikowi specjalizacji.

§ 15. 1. Lekarz rozpoczynający staż specjalizacyjny jest obowiązany założyć kartę specjalizacji według wzoru wskazanego w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Datę rozpoczęcia stażu stwierdza w karcie specjalizacji na wniosek kierownika specjalizacji kierownik jednostki, w której lekarz odbywa staż, a jeżeli chodzi o lekarzy, odbywających staż w ramach wolontariatu lub w warunkach określonych w § 5 ust. 3 — kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej.

3. Za datę rozpoczęcia stażu specjalizacyjnego uważa się:

- 1) datę podjęcia pracy w wymiarze pełnego etatu, jeśli chodzi o pracownika,
- 2) datę podjęcia czynności zawodowych w związku z uzyskaniem stypendium specjalizacyjnego, jeśli chodzi o stypendystę, oraz
- 3) datę podjęcia czynności zawodowych w ramach wolontariatu, jeśli chodzi o wolontariusza.

4. Kartę specjalizacji kierownik specjalizacji przedstawia komisji egzaminacyjnej.

5. Po złożeniu egzaminu kartę specjalizacji załącza się do akt osobowych lekarza prowadzonych zgodnie z przepisami o rejestracji fachowych pracowników służby zdrowia.

6. Karta specjalizacji dotycząca stażu na I stopień specjalizacji powinna być udostępniona do wglądu kierownikowi specjalizacji na II stopień.

§ 16. 1. Egzamin na specjalistów w zakresie I stopnia przeprowadzają komisje egzaminacyjne organizowane przez właściwe wydziały zdrowia i opieki społecznej.

2. W skład komisji egzaminacyjnej właściwej do przeprowadzania egzaminów w dziedzinie medycyny ogólnej wchodzi:

- 1) przewodniczący-specjalista powołany przez kierownika właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej na

wniosek przewodniczącego zespołu specjalistów wojewódzkich,

- 2) specjaliści z zakresu chirurgii, interny, położnictwa i ginekologii oraz pediatrii powołani na wniosek właściwych specjalistów wojewódzkich,
- 3) specjalista z zakresu dermatologii bądź okulistyki, bądź laryngologii — powołany na wniosek właściwego specjalisty wojewódzkiego,
- 4) kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej bądź lekarz delegowany przez niego,
- 5) przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Lekarskiego,
- 6) lektor języka obcego, którego znajomością ma się wykazać egzaminowany.

3. W skład komisji egzaminacyjnej właściwej do przeprowadzania egzaminów w innych dziedzinach niż określona w ust. 2 wchodzi:

- 1) właściwy specjalista wojewódzki — jako przewodniczący,
- 2) jeden specjalista z zakresu danej specjalności, powołany na wniosek właściwego specjalisty wojewódzkiego,
- 3) kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej lub lekarz delegowany przez niego,
- 4) przedstawiciel właściwego towarzystwa lekarskiego,
- 5) lektor języka obcego, którego znajomością ma się wykazać egzaminowany.

4. W czasie egzaminu mogą być obecni: przedstawiciel Studium oraz kierownik specjalizacji.

5. Jeżeli właściwy specjalista wojewódzki (ust. 3 pkt 1) jest równocześnie kierownikiem specjalizacji albo jeżeli nie może on uczestniczyć w pracach komisji egzaminacyjnej, w skład komisji wchodzi jako przewodniczący specjalista II stopnia w danej dziedzinie medycyny powołany na wniosek specjalisty wojewódzkiego.

6. Komisje przeprowadzają egzaminy dwa razy do roku w odstępach co 6 miesięcy na sesjach egzaminacyjnych trwających 30 dni.

§ 17. 1. Egzaminy na specjalistów II stopnia i przy specjalizacji jednostopniowej przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przy akademiach medycznych i instytutach naukowo-badawczych, stosownie do wytycznych ustalanych corocznie przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.

2. Komisje powołują w porozumieniu z kierownikiem Studium rektorzy akademii lub dyrektorzy instytutów w składzie:

- 1) samodzielny pracownik nauki bądź samodzielny pracownik naukowo-badawczy jako przewodniczący,
- 2) dwóch samodzielnych pracowników nauki bądź samodzielnych pracowników naukowo-badawczych — specjalistów w danej dziedzinie medycyny,
- 3) przedstawiciel odpowiedniego towarzystwa lekarskiego,
- 4) lektor języka obcego, którego znajomością ma się wykazać egzaminowany.

3. W przypadku gdy w danej dziedzinie medycyny brak jest samodzielnych pracowników nauki bądź samodzielnych pracowników naukowo-badawczych, członkiem komisji egzaminacyjnej powinien być wybitny znawca danej lub pokrewnej dziedziny medycyny.

4. W czasie egzaminu oprócz osób wymienionych w § 6 ust. 4 mogą być ponadto obecni właściwy specjalista wojewódzki oraz kierownik wydziału zdrowia i opieki społecznej właściwy ze względu na siedzibę akademii medycznej lub instytutu, przy którym działa komisja egzaminacyjna, bądź delegowany przez niego lekarz.

§ 18. Koszty podróży lekarza z miejsca pracy do miejsca egzaminu pokrywa zakład pracy na zasadach obowiązujących przy delegacjach służbowych.

§ 19. 1. Za udział w posiedzeniu komisji egzaminacyjnej przysługują następujące wynagrodzenia:

1) w komisji egzaminacyjnej na I stopień specjalizacji:

— przewodniczący zł 90.—
— członek komisji „ 60.—

2) w komisji egzaminacyjnej na II stopień specjalizacji lub na specjalizację jednostopniową:

— przewodniczący zł 150.—
— członek komisji „ 100.—

2. Wynagrodzenia za egzamin na I stopień specjalizacji wypłacane są z budżetu właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej, a wynagrodzenia za egzamin na II stopień specjalizacji i przy specjalizacji jednostopniowej — z budżetu Studium.

§ 20. 1. Zamiar przystąpienia do egzaminu w zakresie I stopnia specjalizacji lekarz zgłasza do właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej, w zakresie II stopnia specjalizacji i przy specjalizacji jednostopniowej — za pośrednictwem właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej do Studium.

2. O terminie egzaminu lekarz zostanie powiadomiony nie później niż na 30 dni przed wyznaczoną datą.

3. Lekarz w ciągu 7 dni po otrzymaniu zawiadomienia o terminie egzaminu może za pośrednictwem właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej złożyć do Studium wniosek o skierowanie go do innej komisji, jeżeli uzasadni, że skład wyznaczonej komisji nie daje gwarancji obiektywnego stosunku do jego osoby. Z wnioskiem takim lekarz może wystąpić tylko raz.

4. Kierownik Studium w przypadku zasadności wniosku skierowuje lekarza do innej komisji powiadamiając go o tym nie później niż w ciągu 14 dni od daty otrzymania wniosku.

§ 21. 1. Po złożeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu w zakresie I stopnia przy specjalizacji jednostopniowej lekarz staje się specjalistą I stopnia. Po złożeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu w zakresie II stopnia przy specjalizacji dwustopniowej bądź egzaminu w jednostopniowej dziedzinie specjalizacji lekarz staje się specjalistą II stopnia.

2. Lekarze, o których mowa w ust. 1, mają prawo używania tytułu „lekarz” z określeniem specjalności.

3. Lekarz może przystąpić ponownie do egzaminu w razie niepomyślnego wyniku po upływie co najmniej jednego roku, z tym że komisja egzaminacyjna może uzależnić ponowne przystąpienie do egzaminu od odbycia przez lekarza uzupełniającego przeszkolenia, określając jego rodzaj i zakres.

4. Po raz trzeci i ostatni lekarz może przystąpić do egzaminu za zgodą komisji w składzie trzech specjalistów II stopnia w danej dziedzinie medycyny, powołanej przez kierownika Studium. Komisja ta może uzależnić swoją zgodę od odbycia przez lekarza uzupełniającego przeszkolenia. Komisja ustala termin, w jakim lekarz będzie mógł przystąpić do egzaminu po raz trzeci, nie wcześniej jednak niż po upływie 2 lat od ostatniego egzaminu.

§ 22. 1. Uznanie lekarza za specjalistę może nastąpić również w dziedzinie medycyny nie wymienionej w § 2.

2. Lekarz, który ubiega się o przyznanie tytułu specjalisty w dziedzinie nie wymienionej w § 2, powinien wnieść w tej sprawie podanie do kierownika Studium.

3. Podanie, o którym mowa w ust. 2, powinno przedstawiać przebieg pracy lekarza i być zaopiniowane przez zespół specjalistów wojewódzkich.

4. Podanie określone w ust. 2 rozpatruje komisja w składzie trzech osób będących znawcami danej lub pokrewnej dziedziny medycyny, powołana przez kierownika Studium.

5. Komisja, o której mowa w ust. 4, przeprowadza egzamin po uprzednim ustaleniu zakresu egzaminu bądź uzależnia przeprowadzenie egzaminu od odbycia określonego przeszkolenia.

§ 23. 1. Lekarz, który za granicą wykonywał zawód w dziedzinie medycyny określonej w § 2 przez okres przewidziany w § 9, może być uznany za specjalistę odpowiedniego stopnia na podstawie orzeczenia komisji weryfikacyjnej powołanej przez kierownika Studium, w której skład powinni wejść trzej wybitni znawcy danej dziedziny medycyny.

2. Komisja weryfikacyjna może:

- 1) skierować lekarza na odbycie określonego przeszkolenia,
- 2) zażądać sprawdzenia jego przygotowania praktycznego w określonym zakładzie,
- 3) przeprowadzić sprawdzenie wiadomości we własnym zakresie.

§ 24. Dowodem uzyskania przez lekarza tytułu specjalisty w trybie określonym w zarządzeniu jest zaświadczenie wydane przez właściwy wydział zdrowia i opieki społecznej według wzoru wskazanego w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 25. Lekarz, który posiada tytuł samodzielnego pracownika nauki w dziedzinie medycyny wymienionej w § 2 bądź w nie wymienionej tam dziedzinie klinicznej, jest specjalistą II stopnia w zakresie specjalności stanowiącej przedmiot jego działalności naukowej.

§ 26. Lekarz uznany za specjalistę I lub II stopnia w trybie ustalonym dla uznawania za specjalistów lekarzy służby zdrowia Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub lekarzy kolejowej służby zdrowia jest specjalistą I lub II stopnia w rozumieniu niniejszego zarządzenia.

§ 27. 1. W razie stwierdzenia w pracy zawodowej lekarza będącego specjalistą faktów wskazujących na brak przygotowania wymaganego od specjalisty w danej dziedzinie medycyny, lekarz może być pozbawiony tytułu specjalisty I lub II stopnia.

2. O pozbawieniu tytułu specjalisty decyduje kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej na wniosek właściwego specjalisty wojewódzkiego, rektora akademii medycznej lub dyrektora instytutu naukowo-badawczego oraz po zasięgnięciu opinii komisji w składzie trzech specjalistów II stopnia w danej lub pokrewnej dziedzinie medycyny, powołanej przez kierownika Studium.

3. Komisja, o której mowa w ust. 1, wydaje opinię na podstawie sprawdzenia wiadomości lekarza we własnym za-

kresie bądź kieruje go w celu sprawdzenia wiadomości na określony czas do wytypowanego zakładu.

§ 28. 1. Do egzaminu na specjalistę odpowiedniego stopnia w dziedzinie medycyny określonej w § 2 bez obowiązku odbywania stażu specjalizacyjnego może być dopuszczony lekarz, który:

- 1) udokumentuje, że przed dniem wejścia w życie zarządzenia wykonywał zawód w tej dziedzinie medycyny w warunkach określonych w § 5 ust. 1 i przez okres przewidziany w § 9,
- 2) posiada znajomość jednego lub dwóch języków obcych w zakresie przewidzianym w § 12 ust. 1 pkt 4,
- 3) przedstawi pracę poglądową lub referat stosownie do postanowień § 12 ust. 1 pkt 3,
- 4) przedstawi pozytywne opinie zakładów pracy oraz
- 5) złoży podanie o dopuszczenie do egzaminu na specjalistę do właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia.

2. O dopuszczeniu do egzaminu lekarzy określonych w ust. 1 decyduje kierownik właściwego wydziału zdrowia i opieki społecznej po zasięgnięciu opinii właściwego specjalisty wojewódzkiego.

§ 29. 1. Lekarzom, którzy w dniu wejścia w życie zarządzenia wykazały się pracą, która umożliwiła im nabycie wiadomości w zakresie znajomości teoretycznej i praktycznej danej dziedziny medycyny stosownie do programu, praca taka może być zaliczona do stażu specjalizacyjnego.

2. O zaliczeniu pracy decyduje właściwy specjalista wojewódzki, czyniąc odpowiednią adnotację w karcie specjalizacyjnej.

§ 30. 1. Traci moc zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 1958 r. w sprawie zasad i trybu uznawania lekarzy za specjalistów (Monitor Polski z 1958 r. Nr 45, poz. 263, z 1959 r. Nr 58, poz. 287 i z 1960 r. Nr 4, poz. 17).

2. Pozostają w mocy decyzje wydane na podstawie dotychczasowych zarządzeń.

3. Lekarze, którzy rozpoczęli specjalizację przed wejściem w życie zarządzenia, mogą ją zakończyć na danym stopniu według dotychczas obowiązujących przepisów.

§ 31. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Sztachelski*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 grudnia 1962 r. (poz. 4).

KARTA SPECJALIZACJI

Imię i nazwisko	stopnia	w dziedzinie	
odbywa staż		w	(zakład specjalizacyjny)
Kierownik specjalizacji			
Specjalista wojewódzki			

U w a g i :

Dane osobowe lekarza odbywającego staż specjalizacyjny:

Imię i nazwisko	
Miejsce i data urodzenia	
Data rozpoczęcia studiów lekarskich	
w	
Data uzyskania dyplomu	
Data rozpoczęcia stażu specjalizacyjnego	
Stopień naukowy	
Znajomość języków obcych	

Realizacja programu specjalizacji:

Zaliczono staż specjalizacyjny w oddziale	
---	--

(podpis kierownika)

Sprawdzono wiadomości w zakresie:

Referaty wygłoszone przez odbywającego staż na posiedzeniach naukowych szpitalnych i towarzystw naukowych:

Prace ogłoszone drukiem:

Decyzja specjalisty wojewódzkiego o zaliczeniu stażu.

Wynik egzaminu:

Opinia komisji egzaminacyjnej o kwalifikacjach egzaminowanego do odbywania stażu w zakresie drugiego stopnia:

Załącznik nr 2 do zarządzenia Mi-
nistra Zdrowia i Opieki Społecznej
z dnia 29 grudnia 1962 r. (poz. 4).

„ dnia 196 . . . r.

(pieczęć podłużna)

Nr

ZAŚWIADCZENIE

Stwierdza się, że Ob.
ur.
syn (córka) zamieszkały (a) w
został (a) uznany (a) za specjalistę
stopnia w dziedzinie
w trybie określonym w § zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 grudnia 1962 r. w sprawie za-
sad i trybu uznawania lekarzy za specjalistów (Monitor Polski z 1963 r. Nr 2, poz. 4).

(pieczęć okrągła)

(podpis)